

56 **כָּל שְׂהוּ לְמִבּוֹת** – האוכל מדברים האסורים אפילו כל שהוא חייב
57 מלקות, ולא אָמְרוּ שְׁצִירָךְ שִׁיעוּר בְּיָתְךָ, אֲלֵא לְעֵנֵן קֶרֶן – שהאוכל
58 בשוגג אינו מתחייב קרבן עד שיאכל כזית, אבל לענני מלקות
59 במייד אין שיעור. ואם כן לגבי נזיר לא שייך צירוף כיון שאינו חייב
60 קרבן על איסור אכילה ושתייה, אלא קרבנו בא על השלמת
61 נזירותו, והפסוק: **מִכֹּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִיּוֹת וְבֵא לַלְמַד שְׂאִינוּ נֹזֵיר**
62 **עַד שִׁדוּר מְכוּלָּם:**

משנה

63 האומר 'הריני כִּבְשָׁמֶשׁוֹן כִּבְּן מְנוּחַ כְּבַעַל דְּלִילָה', שהזכיר את כל
64 שלושת הדברים בקבלת הנזירות, או שלא הזכיר את שמו של
65 שמשון ואמר רק 'הריני כְּמִי שֶׁעָקַר דְּלָתוֹת עֵזָה', או הריני 'כְּמִי
66 שֶׁנִּקְרָו פְּלִשְׁתִּים אֶת עֵינָיו', הרי זה נזיר שֶׁמֶשׁוֹן – צריך הוא לנהוג
67 בנזירות כשמשון. ודיני נזירות זו יתבררו במשנה הבאה:

נמרא

72 הגמרא מבארת מדוע אינו נעשה נזיר בהזכרת שמו של שמשון
73 בלבד. מקשה הגמרא: לָמָּה לִי לְמִיתָנָא כָּל הָלָן – לשם מה הצריך
74 התנא שיאמר הנזיר את כל לשונות אלו, 'כשמשון כבן מנוח
75 כבעל דלילה', וכי באחד מהם לא מועילה קבלתו. מתרצת
76 הגמרא: אֲרִיבִי, משום דְּאִי אָמַר הַנּוֹזֵיר רַק 'הַרְיֵנִי כְּשֶׁמֶשׁוֹן', הָיָה
77 אֲמִינָא שֶׁמֶשׁוֹן אַחֲרֵינָא – היינו אומרים שכונתו להיות כשמשון
78 אחר שישנו בעולם, ולא נתכוין לקבל נזירות כשמשון הנזיר, לכן
79 קָא מְשַׁמְעֵי לָן הַתְנָא שְׁצִירָךְ לומר גם כִּבְּן מְנוּחַ, וְאִי תְנָא כִּבְּן מְנוּחַ
80 – אפילו אם אמר 'הריני כשמשון כבן מנוח', אין הוכחה שכונתו
81 לנזירות, אלא הָיָה אֲמִינָא אִיבָא דְּמִיתָקְרִי חָבִי – היינו אומרים שיש
82 אדם הקרוי שמשון בן מנוח, וכונתו להיות כמוהו, לכן קָא מְשַׁמְעֵי
83 לָן הַתְנָא, שְׁצִירָךְ לומר גם כְּבַעַל דְּלִילָה, וְכִמִּי –או כמין שֶׁנִּקְרָו
84 פְּלִשְׁתִּים אֶת עֵינָיו, או כמי שעקר דלתות עזה, שצירוף אחד
85 מסמיניו המובהקים של שמשון הנזיר מוכיח על כונתו לקבל עליו
86 נזירות כשמשון:

משנה

87 המשנה מבארת את ההבדל שבין נזיר עולם לבין נזיר שמשון: מָה
88 בֵּין מִי שֶׁקִּיבֵל עָלָיו לְהִיּוֹת נֹזֵיר עוֹלָם, לְבֵין נֹזֵיר שֶׁמֶשׁוֹן, הֲרֵי בְּשֵׁנֵיהֶם
89 חָלָה עָלָיו נִזְרוּת לְכָל יְמֵי חַיָּיו. אלא שְׁנֹזֵיר עוֹלָם אִם הִכְבִּיד שְׁעָרוֹ,
90 מִיָּקַל בְּתַעַר – יכול להקל מכובד שערו על ידי שיגלח מקצתו
91 בתער, אבל אינו רשאי לגלח לגמרי, וביום שמיקל שערו מְבִיא
92 שְׁלֵשׁ בְּהֻמוֹת, וְאִם נִטְמָא לְמַת, מְבִיא אַחַר שְׁנֵטְהוּ קֶרֶן מִיּוֹמָתָה.
93 אבל נֹזֵיר שֶׁמֶשׁוֹן, אִף אִם הִכְבִּיד שְׁעָרוֹ אִינוּ מִיָּקַל, וְאִם נִטְמָא אִינוּ
94 מְבִיא קֶרֶן מִיּוֹמָתָה לְפִי שְׁמוֹתָהּ לֹא לְהִיטָא לְמַתִּים:

נמרא

96 מקשה הגמרא: נֹזֵיר עוֹלָם מָאן דְּכַר שְׁמִיָּה – מי הזכירו עד כאן,
97 שעליו דגה המשנה מה בינו לנזיר שמשון. מתרצת הגמרא: חֲפָזִי
98 מִיתְפָּרָא – התנא חיסר בדבריו, וְהָכִי קָתַנִּי – וכך צריך לשנות,
99 הָאֹמֵר הַרְיֵנִי נֹזֵיר עוֹלָם, הַרְיֵי זֶה נֹזֵיר [עוֹלָם]. ולאחר שלמדנו
100 שמועילה קבלה בלשון זו, מבארת המשנה מָה בֵּין נֹזֵיר עוֹלָם לְנֹזֵיר
101 שֶׁמֶשׁוֹן, שְׁנֹזֵיר עוֹלָם הִכְבִּיד שְׁעָרוֹ מִיָּקַל בְּתַעַר, וּמְבִיא שְׁלֵשׁ בְּהֻמוֹת,
102 וְאִם נִטְמָא מְבִיא קֶרֶן מִיּוֹמָתָה, וְאִילוּ נֹזֵיר שֶׁמֶשׁוֹן הִכְבִּיד שְׁעָרוֹ אִינוּ
103 מִיָּקַל בְּתַעַר,

1 (הרי) [כִּי] מוֹשְׁבֵעַ וְעוֹמֵד עָלָיו מִהַר סִינִי – וכי חובת הקידוש
2 וההבדלה על היין היא מן התורה, עד שהוצרך לימוד מיוחד
3 לאוסרם על הנזיר, הלא חיובם רק מדרבנן ופשוט שאין איסור יין
4 לנזיר נדחה מפניהם.
5 אֲלֵא מִבְּאֵרַת הַגְּמְרָא, כִּי הָא – [כמו] דְּאָמַר דְּבָא, האומר 'שְׁבֹעָה
6 שֶׁאֲשַׁתָּה יֵיךְ, ומחמת שבועתו מִצְוָה לְשַׁתּוֹת וּנְקָרָא יֵיךְ מִצְוָה',
7 וְחָרַ וְאָמַר 'הַרְיֵנִי נֹזֵיר', ונאסר ביין משום נזירותו, הדין מה שאֲתָא
8 נֹזֵירוֹת וְחִילָא עַל שְׁבֹעָה – חלה נזירות על השבועה, ונאסר אף
9 ביין שנשבע לשתותו. ואת דין זה לומד רבי שמעון מיתור הכתוב
10 'מִיַּיִן וְשֶׁכֶר יִזְיֵר'.

11 מקשה הגמרא: וְרַבֵּנָן נָמִי הָא מִיַּבְעֵי לִיה לְאִסוּר יֵיךְ מִצְוָה כִּיִּן רְשׁוֹת
12 – והרי גם לחכמים צריך פסוק זה ללמד שהנזיר נאסר אפילו ביין
13 של מצוה, ומהיכן למדו שנעשה נזיר אף בקבלת אחד מאיסורי
14 הנזירות. מתרצת הגמרא: אִם כֵּן שֶׁהַפְּסוּק בֵּא לְאִסוּר יֵיךְ מִצְוָה,
15 לְמַד קִרְיָא רַק 'מִיַּיִן וְיֵיךְ', מֵאִי 'וְשֶׁכֶר' – לשם מה הוסיפה התורה
16 'וְשֶׁכֶר', אלא שֶׁמֶעַתָּה מִיָּה תִּרְתִּי – יש ללמוד את שני הדברים,
17 מִיַּיִן לומדים שהנזיר נאסר אפילו ביין של מצוה, ומִשֶׁכֶר לומדים
18 שבקבלת נזירות מאיסור אחד חלה נזירות גמורה.

19 מִבְּאֵרַת הַגְּמְרָא: וְרַבֵּי שֶׁמְעוֹן שְׁטוּבָר שְׂאִינוּ נַעֲשֶׂה נֹזֵיר לְהַכֵּל עַל
20 יְדֵי קַבְלַת אֶחָד מֵאִיסוּרֵי הַנְּזִירוֹת, הֵיִינוּ מְעַמָּא דְּכֶתֵב 'שֶׁכֶר' –
21 הטעם שהוסיפה התורה 'שכר' כְּדִי לְאֹלָפִי 'שֶׁכֶר' לְמַקְדָּשׁ –
22 ללמד גזירה שנה לענין איסור עבודה במקדש לשתיי יין, דְּכֶתֵב
23 בְּצִוּוֵי הַתּוֹרָה לְאַחֲרָיו וּבְנֵיו שְׂאֵל יַעֲבֹדוּ בְּמִקְדָּשׁ בְּהִיּוֹתָם שְׁתוּיֵי יֵיךְ
24 (ויקרא יט ט), יֵיךְ וְשֶׁכֶר אֵל תִּשְׁתֵּי אֲתָהּ וּבְנֵיךָ אֲתָהּ, ודורשים מגזירה
25 שוה 'שכר' 'שכר', מָה לְנִפְי נֹזֵיר יֵיךְ הוּא דְּלִיתָסְר – כשם שהנזיר
26 נאסר רק ביין אֲבָל בְּשֶׁכֶר מְשַׁקֵּין הַמְשַׁכְּרִים לֹא, אִף לְנִפְי אִיסוּר
27 עֲבוּדָה בְּמִקְדָּשׁ, נָמִי – גם רק יֵיךְ הוּא דְּלִיתָסְר – יאסר לכהנים, אֲבָל
28 אִם שְׂתָה שֶׁכֶר מְשַׁקֵּין הַמְשַׁכְּרִין, לֹא נִאֲסַר מִחַמְתָּם בְּעֲבוּדָה.
29 וְלְאֹפְקֵי מוֹרְדֵי יְהוּדָה – להוציא מדעת רבי יהודה, דְּתִנְיָא, רַבִּי
30 יְהוּדָה אֹמְרֵי, אֲבָל דְּבִילָה קְעָלִית – תאנה ממקום הנקרא קעילה,
31 וְשָׂתָה –או שתהו דְּבִשׁ וְחָלַב –או חלב, הַמְשַׁכְּרִים כִּיִּן, וְנִכְנַס
32 לְמִקְדָּשׁ וְעַבַד, חֵיִיב מִלְּקוֹת מִשׁוּם יֵיךְ וְשֶׁכֶר אֵל תִּשְׁתֵּי. הרי שרבי
33 יהודה מדמה שאר דברים המשכרים ליין. ורבי שמעון חולק עליו
34 ודורש מגזירה שוה 'שכר' 'שכר' מִנְזִיר שְׁדוּקָא יֵיךְ אִסוּר.

35 אופן נוסף ליישב את יתור תיבת 'שכר' לרבי שמעון: אִיבְעִית אִיבָא,
36 לְפִי שְׂרָבִי שֶׁמְעוֹן לִית לִיה אִיסוּר הָל עַל אִיסוּר – אינו סובר שדבר
37 שכבר אסור מן התורה יכול לחול עליו איסור נוסף, דְּתִנְיָא, רַבִּי
38 שֶׁמְעוֹן אֹמְרֵי, הָאִיבָל נְבִילָה בְּיּוֹם הַכִּפּוּרִים פְּטוּר עַל אִיסוּר אֲכִילָה
39 בְּיּוֹם הַכִּפּוּרִים, לְפִי שְׂאִין אִיסוּר יוֹם הַכִּפּוּרִים חַל עַל הַנְּבִילָה,
40 וְחֵיִיב מִלְּקוֹת רַק מִשׁוּם אִיסוּר נְבִילָה. והיה אפשר לומר, שכמו כן
41 גם הנשבע שלא לשתות יין ואחר כך קיבל עליו נזירות, ועבר
42 ושתה, לא ילקח מחמת נזירותו, לפיכך נאמרה תיבת 'שכר' ללמד
43 שאיסור נזירות חל על איסור השבועה ולוקה משום שני
44 האיסורים.

45 הגמרא חוזרת לבאר את דעת חכמים: וְרַבֵּנָן נָמִי שְׁטוּבְרִים
46 שבקבלת נזירות מדבר אחד נעשה נזיר לכל דיניו, הִכְתִּיב 'מִכֹּל
47 אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִנְּפִיךָ תִּזְוֶה, ומלשון 'מכל' יש לדרוש שהנזירות חלה רק
48 אם קיבל עליו את כל איסוריה, ומה ידרשו חכמים מתיבה זו.
49 מתרצת הגמרא: אֲמַרִי לָךְ רַבֵּנָן, הָתָם לְיַמַד עַל אִיסוּרֵי נֹזֵיר
50 שֶׁמְצַרְפִּים זֶה עִם זֶה – הפסוק שם מלמד שאיסורי הנזיר
51 מצטרפים לשיעור כזית, ונזיר שאכל חצי זית מהגזים וחצי זית
52 מהחרצנים, חייב מלקות. וְרַבֵּי שֶׁמְעוֹן מְפַסֵּק זֶה שֶׁהַנְּזִירוֹת
53 חלה רק בקבלת כל איסוריה, לִית לִיה צִיּוּחָה – אינו צריך לימוד
54 על איסורי נזיר שמצטרפים, לְפִי שֶׁלְּדַבְּרֵיוּ בְּכָל הָאִיסוּרִים וְאִיסוּרֵי
55 נֹזֵיר בְּכָללָם לוקים על אכילת כל שהוא, דְּתִנְיָא, רַבִּי שֶׁמְעוֹן אֹמְרֵי,

אגרות קודש

[כ"ג תמוז, תשי"כ]

... ועיין פס"ד כ"ק אדמו"ר ה"צ (שו"ת אה"ע סקמ"ג, ועד"ז בפס"ד שלו לוו"ד סקט"ז)

שבנדו"ד אין מקום לחשש כלל וכלל ששם החתן וחמיו שוין.